

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Червень 1909.

Від. 19. Лигус Гнат, ум. 21,5 '09	\$1000.00
.. 152. Мотика Елисавета, 22,5 '09.	1000.00
.. 67. Форитар Теодор, ум. 27,5 '09.	1000.00
.. 234. Наумец Федор, ум. 18,5 '09.	500.00
.. 239. Шевчук Михайл, ум. 1,6 '09.	500.00
.. 78. Онушканич Онуфер, ум. 3,6 '09.	1000.00
.. 2. Грицько Іван, ум. 12,6 '09.	800.00
.. 85. Гідо Анна, ж. Івана, ум. 12,6 '09.	400.00
.. 231. Глух Афтанас, м. Анни, ум. 11,5 '09.	400.00
.. 1. Ярема Ксеня, ж. Афтанаса, ум. 29,5 '09.	400.00
.. 3. Машляр Михайл, з'умашедший, '09.	150.00
.. 48. Вітковський Юрій, ум. 23,4 '09.	1000.00
.. 1. Кендзьор Анеля, ж. Івана, ум. 13,6 '09.	400.00

Виплачено за помози на суму \$8,550.00

Платня головних урядників за Червень 190.00

За Грамоти решта 270.00

Адміністрація Союзу за Червень 221.71

Весь розхід виносить \$9,231.71

Розмет платить 10,020 членів на ціле посмертне (кожний по 86 цнт.) і 1470 членів на пів посмертного (кожний по 43 цнт.)

Крім того кожний член платить за орган „Р. Н. Союзу“ по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Відних по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 1.00 дол. а на половину посмертного 57 центів.

А. Шаронь, гол. касієр С. Ядловський, гол. секр
Дж. Капітула, гол. предстаЦар-самодержець
на Еліс Айленді

В доповненню вісток, поданих в однім з попередніх чисел часописи про нечувані до тепер заострення еміграційних приписів, приходять ся нам днесь доложити опять нові. На всякий случай на ліпше зовсім не змінило ся. Противно.

Першим доповненем є се, що тепер **кожний емігрант, прибуваючий тут, мусить виказати ся сумою 25 дол.** І се без взгляду, якою клясою він приїхав. Кому бракне хотяйби пару центів до суми 25 доларів — сего безпощадно депортус ся, в богато случаях не дозволяючи йому навіть повідомити свою рідню, ждучу на нього в Нью-Йорку; депортус ся брутально, допуччи безпощадно існуючі еміграційні права, які дозволяють депортованому протягом 48 годин від присуду внести рекурс до Вашингтону. Се звучить неправдоподобно, і не хотіло-б ся попросту сему вірити, наколи-б ми не мали фактів в руках. Ось один з них:

16-літня М. Дрозінська прибула тут дня 26-го с. м. на пароході „Кайзерін Августа Вікторія.“ Вона є круглого сиротою, без батька і неньки і їхала до одноклого свого свояка, мільонера Якова Сайдемана, що має великі свої склади в Louisville, Ky. Сей післав свояччі спору суму грошей, з жаданом, щоб вона їхала і-юю клясою. По дорозі однак з Росії вона видала стільки гроша, що прибувши тут, бракло їй пару доларів до нещасної суми 25. Її відставлено на Еліс Айленді і мимо того, що вона телеграфувала до свого вуйка і не було ще навіть часу на прихід відповіді, її засуджено на депортацию і вісім годин по присуді відставлено на відходячий до Європи корабель. Не лишено її отже навіть приписаного ясно уставою речиння 48 годин до внесення апеляції. В годину по її депортацию телеграфічно наспіла сума, в двацітеро перевищуваюча 25 дол., а і сам вуйко-мільонер прибув і сейчас розпочав судові кроки проти

депортованя своячки. Однак се, що зробив мільонер, не в силі зробити звичайний смертельник — (процес коштує много гроша) — і таких нещасних без слова протесту, навіть і без того, щоб їх імена дістали ся до публичного відома, цілими десятками безпощадно депортус ся.

І нічо дивного, що в виду деспотичного режиму на емігранцьким острові число апеляцій в Вашингтоні зросло до великанських цифр. І Вашингтон видав своє розпорядженє. Але яке?...

Від суботи, то є від 10-го с. м. урядус на Еліс Айленді кромі дотеперішного „Board of Special Inquiry“ також і „Appellation Board,“ який має від тепер рішати усі протести, внесені проти присудів „інквізиції,“ а які то протести до сего дня рішав департамент (міністерство) торгівлі в Вашингтоні. В сей спосіб — як мотивус уряд — заощадить ся много писанини, усуне ся бюрократизм з урядованя.

Се рішенє було-б вельми практичне і належало-б його радо повитати, наколи-б тут не було одного маленького „але“: председателем апеляційної інстанції є іменований в одній особі сей самий еміграційний комісар W. Williams, який до тепер робив такі страшні спустошення поміж юрбами емігрантів. Отже тепер буде так: Комісар Williams 1) в характері комісаря депортус емігранта, однак проти тої депортації внесено протест і 2) сей самий комісар Williams — тепер однак уже в характері председателя апеляційної інстанції — рішас, чи депортованє зарядженє ним — в характері комісаря — було правне, чи ні...

Рескрипт міністерства установив отже комісаря своїм власним судією і наставником, а тим самим зробив його безвзглядним царем-самодержцем на Еліс Айленді.

Членами сеї нової апеляційної комісії кромі председателя Williams-а суть ще слідуєчі: помічний комісар Вугон Uhle, Chell і Dobler. Чи проти рішеня сеї апеляц. комісії є допускаємый ще який протест до міністерства, нічо не сказано, і мусить ся се питанє доперва правдоподобно рішити при нагоді якогось процесу — nota bene, наколи діткнений буде мати доволі гроша на такий процес.

Що до свого указу (що кожний емігрант мусить мати \$25.00) заінтерпелований 6-го с. м. комісар на запит, які будуть наслідки сего указу, дає холодно-кровну відповідь: „По перше, число депортовань збільшить ся в троє і з сього вплинуть неприяности (Продовженє на стор. 5-ій)“

Другий Руський Пікнік

устроюють

злучені ньюорські братства і товариства
БР. СЬВ. ВОЛОДИМИРА, БР. СЬВ. АНДРЕЯ, ТОВ.
„ЗАПОР. СІЧ“, ТОВ. „ЗОРЯ“ і ТОВ. „ТИСЬМЕ-
НИЦЯ“

в суботу дня 17. липня 1909 р.

в Westchester Park, Bronx, N. Y.

Початок о год. 3-ій пополудни.

Вступ на пікнік від особи 25 цнт

Як дістати ся до парку? Взяти елейейтер 2-ої або 3-ої евіні і зміняти на 149-ій ул. на собвей, або їхати собвейом (Вест Фарм) до 177-ої улици.

Важне для Джерзі Сіті і околиці!

Дуже добра нагода для чесних Русинів з Jersey City, New York, Newark і околиці упримнити час і в теперішній спецї охолодити ся та відсвіжити душу і тіло.

Руська греко-кат. парохія сьв Петра і Павла
(при Greene & Sussex Street, JERSEY CITY, N. J.)

—устроює—

в неділю, 18-го с. м 1909
Першу Велику Прогульку
(Excursion) двома бовтами

„Sea Gull“ і „Curry“ з Jersey City до Locust Grove, віддаленого около 25 миль від New York-у.

Прогулка ся є зовсім безпечна, а то з тої причини, що люде будуть находити ся на однім бовті, на яким нема ніяких машин ні огня, а другий паровий бовт буде перший тягнути. В сей спосіб люде суть цілковито забезпечені перед всякими можливими нещасними случаями, як огонь, експльозія і т. п. Отже з того боку, прогулька є цілковито безпечна.

Тому приходіть всі і забирайте своїх діточок з собою, які через цілий рік, посеред високих і розпечених мурів примушені суть дихати шкідливий воздух, та дайте їм спримогу бодай на один день відітхнути сьвіжим воздухом і доволі набавити ся та начудувати ся гарним краєвидом.

На кораблі є величезна саля, в котрій пригравати буде знаменита музика до танців для молодих парну... і для старих.

Ану молодці! Беріть свої любки під пахи, та на Excursion!

Цілий день знаменитої забави, танців доволі та присного вовариства коштує всего лиш 50 цнт від особи.

Діти до 12 літ і всі шкільні діти наших парохій безплатно (Free)!

Всякого рода прохолоджуючі і підкріплючі сьвіжі і здорові напії, смачні перекуски і закуски. Запас того „штофу“ буде обильний, вистане хотяйби і на два дни.

Ще одна дуже добра нагода: Слідуєчого дня, т. є. в понеділок 19-го с. м. відбуде ся торжественне отворенє тунелю, який лучить міста Нью-Йорк і Джерзі Сіті. В виду того всі фабрики не будуть робити і тому буде добрий час по „тяжкім труді“ в понеділок цілий день відпочивати.

Так підчас поїздки по воді, як і в парку, співатьке Товариство „Українська Муза“ під управою п. А. Гели, від часу до часу буде звеселяти гостей гарними українськими піснями на мішаний і мужеський хор.

G 93

Того дня рано відправить ся в Джерзі Сіті о год. 8-ій читана Служба Божа, відтак всі гості всядуть на бовт при Grant Str., який виплине з Джерзі Сіті точно о год. 9:30 з раня.

До Нью-Йорку прибуде бовт около год. 11-ої і пристане на E. 24th Str. Dock. Тут в церкві сьв. Юрія на 20-ій улици відправить ся о годині 9-ій сьпівана Служба Божа.

Комітет прогульковий постарас ся, аби гості були належито обслужені.

Тому приходіть всі, любі Братя і Сестри, а ручимо, що той веселий день на довго позістане Вам в добрих споминах.

До побаченя на кораблі!

Комітет церковний з Джерзі Сіті, Н. Дж

ВОЛОДИМИР СВАТКО.

ПРО КОНЕЦЬ СВІТА.

(Конець).

Досліди над землею виказують, що давніше не виступали так явища вулканічні як і землетруси в такій страшній формі як нині. В виду сего будуть вони кріпшали в будучині, та дійти можуть до тої степені, що не лише зчинити будуть годні кінєць світа для одної частинки нашої землі але для неї цілої. Тоді не лише зворушиться земля на якімсь невеликим місці, але то потрясене буде так сильне, що передасться цілій поверхні землі і то в такій силі, що катастрофа може бути загальна.

А щоби ми зрозуміли чому саме кріпшати муть в будучині явища вулканічні і землетрусові, то заставити ся бодай на хвилинку мусимо. де лежить властива їх причина та від чого залежить сила тих грізних хоть величких явищ...

Отже як знаємо із того, що нам подають досліди учених, що причина так трясень землі, як і явищ вулканічних лежить в силах нутра землі. Вони подають нам, що нутро землі не є такого рода, як її поверхня, себто тверде та щіпке, але є воно огнисто-плинне та газове. Сі гази нутра землі прикриває та придушує тверда та груба скорупа земської кулі, себто поверхня, на якій живемо. А вони хотіли-би відістатись на зовні, на волю...

І де між ними борба, яка кріпшає в міру того, як поверхня землі більше придушувати почне її нутро. Тоді то витворює ся у них така сила відпорності, що як лише де в поверхні землі отворить ся щілина, то вони в неї втискають ся розширюють своєю силою зроблений отвір та вибухають на зовні на поверхню землі в виді великого стовпа диму. За ними прямиють розтоплені метали та каміня з якого складають ся підземні простори, та вилівають ся на землю в виді горячих та тліючих струй. Се суть вулкани...

Заки вони повстануть, чути під землею сильні удари, неначе би хто стріляв із тисячів пушок відразу. Се веде ся борба між газами а поверхнею землі. Вони втискають ся з непонятною силою в щілини земської поверхні та перемагають ся з її витревалістю. А поверхня землі грубенка собі нівроку, бо виносить около 120 тисяч кілометрів.

І хто сильніший, той перемагає. Коли сильніша скорупа землі, то борба є скінчить ся стукотом та дрожанем і тоді маємо трясене землі.

Але буває і інакше. Часом напір газів такий сильний, що не може їм устояти і груба на 120 кілометрів поверхня землі! Тоді то побідоносні гази нутра землі передерши кору земську наскрізь виходять в тріумфальнім для себе а для нас грози повнім поході на верх...

Ми сказали, що так трясеня землі як і вибухи вулканічні були давніше маленькі та малозначні, нині суть уже грізні а будуть в будучині еще грізніші...

Чому се так?

Аби се зрозуміти, мусимо перенести ся в давні-давні часи, коли земля наша не виглядала як нині. Не було на ній ні тої зелені, яка оживляє нас у днях весняних, ні гір ні долин, ні звірят, ні чоловіка.

Земля наша складала ся тоді із огнисто-плинної матерії. Вогнем і горячию вона лалала із того незгубимого та безмежного океана ляви, який лиш шумів та бурив ся. Від часу до часу вистрілювали із нутра того незвичайного океана укриті там гази та проривали се рівне зеркало праморя...

Се були прадавні вулкани. Вибухи їх не були получені з великою грозою, бо непотрібували вони перемагати ся дуже з огнисто-плинною матерією, з тим давним океаном ляви. Але минали часи за часами і зміняла ся поверхня нашої землі.

Виставлена на діланє зимного воздуха почала остигати земля наша на своїй поверхні. Се огнисто-плинне море покрито ся на своїй поверхні твердою та зимною скорупою.

І тоді стали також виступати вулкани. І тоді із нутра землі видобували ся гази та огнисто-плинна матерія і виливали ся на поверхню землі. Грізними однак ті вибухи не були, бо не тяжко їм було тоді перервати тоненьку ще скорупу землі. Відбували ся вони свобідно без більшого гуку та змаганя і не потрясали земською поверхнею.

Але час минав, земля остуджувала ся чимраз більше а земська кора грубіла.

З грубіною та неподатнійшою корою мали вже більшу трудність підземні сили і більшого висилєня та часу потрібували, аби провертїти отвір в поверхні землі, аби увільнити ся від її нутра.

А тепер возьмїм на увагу змаганя внутрішних сил з земською корою у часах нинішних, тоді, коли ся кора виносить 120 кілометрів.

Ми знаємо її страшні змаганя та їх катастро-

фальні наслідки. Знаємо, що побіда газів в нутра землі потягає за собою страшенні та далеко сягаючі дрожаня нашої поверхні, що знищенє спричинєне ударами газів в верстви, котри земської не обмежують ся на маленьку частину землі, але розтягають ся і на подальші околиці.

А тепер уявїм собі картину з будучности, коли кора землі грубіє у двое, трое або й більше разів тїльки як тепер виносить.

Із якою небудь силою не будуть могли сили нутра землі добирати ся до так грубезної кори. І зачнуть вони збирати ся, довгенько збирати муть сили свої десятками або й сотками літ і тоді виступлять на прою із гідним собі ворогом...

Почне ся тоді із нутра землі непонятна бомбардація земської поверхні, пічнуть тріскати та пукати скали, а усе те, що на них тоді находитисьме, піде в румовища...

Бо буде тоді подібна земля до кітла під яким безумний машинїст каже палити без міри. Назбирає ся у нїм тїльки пари, що хоч зелїзні та сильні є стїни кітла то видержати такої міці з нутра, такого надмірного пертя на себе не зможуть...

І наступає тоді експлозїя, котел тріскає в частини його розкидає сила заключеної в нїм пари далеко від місця катастрофи...

І така сама катастрофа зчинити ся може з земською кулею, яка не є нічим иньшим як велитенним кітлом о грубезних стїнах між якими кишать о непонятній змислам нашим силі гази.

Перти вони почнуть на всі боки і дріголіти ме поверхня землі від їх ударів. І таке перте тревати ме довго довгенько доки не будуть в можливій силі виступити на пробїй...

А вишукавши якесь слабше місце в земській корі, підуть туди перевалом і вирвавши його та кинувши сьвітами витиснуть на зверх в неописаній грозі...

Наповнять отруйними складниками воздух від якого згинуть будуть мусїли земські животини, та хмарою попелу закрийють сонце перед очами еїх, які умирати муть...

А по газах вплине через той великанський отвір велитенна струя ляви, яка покрие собою цілу землю, усе те, що лишило ся ще по тїм що жило, що думало, працювало та творило...

Тоді буде справдішній кінєць живучого сьвіта... А може і кінєць цілої нашої землі...

Може бути, що сили нутра земської кулі роздурять землю нашу на кусні, та розкинуть її далеко-далеко...

Може бути що в той спосіб зникне вона із ряду планет, а розпавши ся підчас тої катастрофи частини її, будуть блукати по просторах вселенної так як много блукає нині...

І тоді дослідники небесних тіл з сусідних нам планет запишуть у своїх нотатках велику катастрофу, яка потягнула за собою упадок одної планети...

Запишуть та подадуть сї вїсти до своїх часописий...

І читати муть про ту катастрофу люди тамошні як про якусь найобоятнійшу річ під сонцем, бо й їх самих не дотикає ся справа...

Так само обоятно питатиме і нинішній чоловік про перевороти в зьвїздянім сьвіті...

Здвигає на сю звістку раменами та погадає: радше би щось з війни або сьмішного...

Позір! Позір!

Вельми важне для чесних Русинів з Yonkers, New York, Jersey City і онолиці.

Громада церковна сьв. Арх. Михаїла (при Chestnut Str., Yonkers, N. Y.) устроє

В НЕДІЛЮ ДНЯ 25-ГО ЮЛІЯ '09.

величаву прогульку

(EXCURSION) КОРАБЛЕМ: „M. A. CHURCH“ з YONKERS, N. Y. ДО NORTH BEACH, L. I.

Корабель відпливає з Yonkers о год. 9:30 рано.

Знаменита музика, танці, товарискі забави, перекуски і закуски, наливки зимні і горячі; всього на бовті доволі через цілий день — а поворотний білет тільки 50 цнт. від особи.

Для вигоди чесних посторонних гостей, корабель задержить ся в Нью-Йорській пристані при: East 24th Street, о год. 10:45 рано і з поворотом о 8:30 вечір.

Як то любо, як мило подихати хоть часок сьвіжим, здоровим морським воздухом, любоватись гарним краєвидом, а при тїм побачитись, забавитись, та повеселитись зі знакомими, з Краянами, не треба і доказовати, та тому кличемо:

Приходіть всі дорогі Брати і Сестри!

Корабель прогульковий безпечний і великий, помістить хотьби і 3.000 нас було.

Тож домілого побаченя на бовті!

25=8

Церковний комітет з Юнкерс, Н. Й.

Кілька слів поясненя від Комітету для оборони нашого народа і нашої греко-кат. церкви в Америці.

По причині неясного і цілком фальшивого задивлюваня ся де-яких добродіїв на наш Комітет для оборони нашого народа і нашої греко-кат. церкви в Америці, що важуть ся в своїй безличности уважати сей наш Комітет як агентів Іх Преосвященства С. Ортинського єпископа з Філадельфії, котрому то приписують зовсім мильно і цілу акцію тогож висне згаданого нашого Комітету, без огляду на се, що на всіх письмах, які вийшли з нашого Комітету до братів Русинів в Канаді, є підписаний Й. Кульчицкий, як голова Комітету, чус ся нині обовязаним наш Комітет пояснити депо в справі свого завязаня ся, його цілковитої самостійности і його цілі, до якої стремить.

Вже від давна знаєє нам дійсно нещасне положєне Братів наших і нашої греко-кат. церкви в Канаді. З першу ми думали, що коли дістане Америка свого руського єпископа, сей займе ся і Канадою. Коли наші надії зістали заведені, тоді ми, як вірні сини нашої неньки Руси і її сьв. руської церкви, якою, як найдорожшою для нас спадщиною по наших батьках, все дорожилосьмо і дорожимо, бачучи, як дійсно она там в Канаді в нещаснім находить ся положєню, бож одні з її діточок сильно наражені на латинїзацію під впливом французьких єпископів і їх сьвященників з кількома позісталими там сще Василїянами, як союзниками французькими — другі знова цілими тисячами переходять на царславе, котре саме собою є ересею і нікому спасєня запевнити не може, бо і сам єго не має, котре отже стало тою галузею, що відорвана від свого пня і кореня, з котрого попередно одиноко черпала свої животні соки, котрим завдячувала своє житє, а без котрих почала вянути, сохнути, словом стала мертвою — так само — кажемо — річ маєє і з царславе, як церковною ересею; а нині в кінци стають независимими, бож перестали узнавати головою своєю намїсника Христового, якого сам Христос вибрав на се достоїнство і поставив на своїм місци, аби сей в імени Христа через своїх правних наслідників рядив аж до кінця сьвіта Єго Церквою, а тим самим і вирїкли ся правдивої церкви, яку сам І. Христос устанавив, поза котрою нема спасєня — так ми — кажемо — бачучи сей сумний стан і нашої сьв. руської церкви і наших братів там в Канаді тим більше, що ніхто доси і не думав, а принайменьше не заявив бодай сего, що думас о нещаснім стані Русинів і наші церкви в Канаді та о зарадженю тому так великому лиху для всіх нас Русинів і нашої церкви, проте ми, уважаючи се нашим обовязком виступити в обороні наших братів і нашої руської церкви в Канаді, завязали цілком самостійно наш Комітет для оборони нашого народа і нашої руської церкви в Америці. А що положєне наших братів Русинів і нашої церкви є в Канаді найсумнійше, невідрадє, домагаюче ся з натурї річи доконче помочи, без якої там наша церкв і так численний наш нарід готов в недалекій будучности загинути і без слїду по собі, проте ми і звернули цілу нашу увагу на нещасну Канаду, аби уратувати і нашу греко-кат. церкв і наш так численний нарід в Канаді від нехибної загибелі, яка їм там тепер так сильно грозить.

Не Іх Преосвященство отже С. Ортинський єпископ з Філадельфії завязав сей наш Комітет, але ми самі тут низше підписані члени цілком самостійно завязали сей наш Комітет для оборони нашого народа і нашої греко-кат. церкви в Америці, уважаючи се за наш сьвятїй обовязок.

Іх Преосвященство Сотер Ортинський знають вправді о існованю нашого Комітету, бож ми, як Комітет, удали ся до Іх Преосвященства С. Ортинського найперше і заінтерпелювали, чи Іх Преосвященство знають о нещаснім положєню нашої церкви і наших братів в Канаді і чому Іх Преосвященство не старають ся як руський єпископ зарадити сему так великому лиху, яке там коїть ся; тоді Іх Преосвященство відповіли нам, що знають о всім, але не суть в силі нічо порадити на се, бо мають цілком звязані руки що до Русинів і нашої греко-кат. церкви в Канаді через заказ від Папського Делєгата і Риму.

Але не беруть Іх Преосвященство ніякої участі в діяльности нашого Комітету, бо і брати не можуть, позаяк мають заказ міпатись яким-небудь способом в справу Русинів в Канаді.

Як отже самостійно завязав ся наш комітет, так також і самостійно ділає в справі братів Русинів і нашої греко-кат. церкви в Канаді.

А однак не забракло і таких добродіїв, що будучи особистими ворогами Іх Преосвященства С. Ортинського, шукають де лише можуть нагоди, аби кинути на Них своїм каменем і — на диво — знайшли як раз таку нагоду в діяльности нашого комітету, котрий то комітет назвали агентами Іх Преосвященства С. Ортинського, а цілу акцію сего комітету звернули на се, аби ми потому могли запродати русь-

ких людей під французських і айришських єпископів. Ось так таки дословно виразився незвісний автор дописи в часописи „Союз“ ч. 25, де справді змішав наш комітет з особою Іх Преосвященства С. Ортинського наче горох з капустою і накіпнув ся при тім цілком в негідний чесного чоловіка спосіб на особу Іх Преосвященства.

Не слід нам тут боронити особу Іх Преосвященства С. Ортинського перед злобою не много — як видно зі самої дописи — вартної одиниці, бож особу Іх Преосвященства С. Ортинського суть в силі оборонити самі Іх діла, кому они відомі та хто їх розуміє.

Але хочемо лише звернути увагу наших читачів, як мильно задивляється автор вище згаданої дописи на наш комітет та як противоречними суть з нашим комітетом і його цілею слова, якими згаданий автор обкидає нас там наче болотом.

Чи Ви — Добродію „Канал. Фармер з Михайлівки,“ бо так підписались ся при кінці своєї дописи, прочитали і зрозуміли цілий сей наш лист, написаний до братів Русинів в Канаді, який — кажете — що попав ся Вам до рук? Нам видить ся, що Ви его або не прочиталисьте цілого або не зрозумілисьте як слід. Бож вже сам зміст того листа так наглядно вказує, що він є твором щирої крові Русина, котрий, як щирий патріот і вірний син нашої греко-кат. церкви, нічо більше не має на цілі, як лише вирвати своїх рідних братів Русинів з під шкідливого впливу французських єпископів і їх союзників Васплян, а вистаратись для них там свого руського єпископа, своїх руських священників євїтєких, бож тоді тільки і тим спосібом мож допомогти братям Русинам в Канаді і уратувати їх там, як і нащу греко-кат. церкву в Канаді перед нехвибною загибелею, яка їм грозить.

Тож кажу, Ви Добродію, або не зрозумілисьте як слід того листа, або, если зрозумілисьте, то єсьте хибно вродним сином нашої сьв. Церкви, коли Ви в своїй злобі так накинулись на наш комітет і найперш цілком безлично перекутилисьте саму его; назву і кажете: „комітет для оборони римської віри“, а потом так поважних людей, щирих патріотів і вірних синів нашої греко-кат. церкви, якими суть власне члени нашого комітету, зробилисьте агентами нашого Владика в мнїм — ціля Вашої думки — запроданю руських людей в Канаді в руки французських і айришських єпископів! На щось подібного здобутись може або чоловік безумний або вродний син нашої неньки Русин і нашої греко-кат. церкви!

А може Вас, Добродію — вже то само слово „церков“ разить? — бож Ви вже відай стали незалежним? Се справді наглядно вказує і сама Ваша допись, хочби і в тім місці, де дуже свобідно виражаєтесь: „тут вільний край, кождому вільно належати до котрої будь церкви, бо ту свобода і чоловік може собі поступати, як сам хоче“.

А если так, то даруйте, Добродію, тепер вже Вам і не дивую ся, бо чогож чоловік незалежний не допустить ся? Чи він має може яку совість або радше, чи він числить ся коли зі своєю совістю? Таж він не має ні Бога в серцю, ні не знає що то значить чоловік чесний. То і не диво, що такий назалежний собі чоловік не пошанує навіть і найчесніших людей, а кожде діло хочби і найсвятїйше в собі, виверне горі ногами, на свій повний злоби лад. Бож він і не спосібний до чогось лучшего.

Брате — сподїємось — що також і кождий чесний вірний син нашої неньки Русин і нашої греко-кат. церкви не буде дивуватись Вашій вище згаданій дописи, бо кождий з них є пересвідчений, що Ви, як незалежний, на нічо лучшего здобутись не єсьте в силі і проте ся Ваша допись не має ме у них ніякої вартости, ніякого значія, як хибя те, що кождий з них, прочитавши її, заплаче над Вами, як вродним своїм братом, що відурав ся своїх рідних братів і вирік ся своєї рідної руської церкви та зійшов на манівці.

Комітет для оборони нашого народа і нашої греко-кат. церкви в Америці:

Михайло Бабій, секретар.	Йосиф Кульчицький, голова.	
Члени Комітету:		
Дмитро Кавігула,	Михайло Бєля,	Іван Ворошович,
Кость Кирчів	Василь Грїшко,	Олександр Шаршен,
Онуфрей Воднарчук.		

„Jedna uhro-russka cerkovna slavnosc!“

І де відбула ся згадана slavnosc?! В сьце славнійшим Мекаду не далеко Hazleton-a. Автор дописи А. Р. Вістника з Мекаду описав у 23. числі Вістника з 24. червня 1909 року з великим розмахом пера, а зі ще більшими похвалами згадану cerkovnu slavnosc в Мекаду uhro-russkojho naroda, а редактор від Вістника (хотя хто знає, може такої сам дописователь відграв ролю редакції і дописователя — в Американскім Вістнику все є можливе!) написав достаті свою інтродукцію, на тему bisкура, ukrainecov, gadyalov і в той спосіб показав ся євїтєгови оден бік мекадунської slavnosci. Другий бік тої slavnosci (в кождім танці є два кінці) покритий перед євїтєгом і людьми грубою заслоною. Я, як найблисший євїтєв македунців, і знаючий добре там проживаючих Русинів, хочу віделопити занавісу покриваючу дуже много цікавих подробиць slavnosci uhro-russkojho naroda v MeAdoo. Сам нарід руський з Угорщини проживаючий в Мекаду, як в прочім всюди, є на скрізь чесним народом, котрий многими своїми гарними прикметами душі може служити за взір чесноти другим народам, але так страшно збаламучений і збитий з правдивої дороги (через те, що є чесний і гадас, що всі повинні бути чесні), що часть того доброго, чесного народа угро-руського стоїть нині над страшною пропастію. Мала хвиля, а до 50 родин піде коміть головою у страшну загибель! Заким приступлю до властивої річи, чи то причини грізного положія бідного угро-руського народа в Мекаду, зазначу, що декотрі угорські родини розумніші, як І. Логінец, М. Білок, дві родини Бурцинів, Павук, Царик, Пеляк, Запотоцький і много других не дали ся збаламучити чорними духами Гомстєтєських агентів, та лишаючи ся при красній, що йно рік вимурованій своїй (не галицькій або угорській як то найтемніші „vodcovia“ торочать) гр.-кат. руській церкві, остали вірними вірі, обрядови своїх предків, та в згоді і любові хвалять по давному Бога.

Отже 50 родин угорських Русинів відпало від правдивої гр.-кат. церкви, від свого русько-католицького єпископа, покинуло свою прадідну віру і стали ся геретиками в повнім сего слова значію — бо відкинувшись Правди Христової віри, прийняли собі євєндованих церковно найвисшою властїю священників оснєвали геретичну громаду і затагнувши підвалини під дїм своїх сходи і релігійних церемоній, зробили 30. мая 1909 зі своїм євєндованим духовником: jednu uhro-russku cerkovnu

slavnosc!! Чи церемонія посвяченія угольного каменя євєндованим духовним принесла руському македунському народови славу, о тім не потребуємо довго розводити ся. Досить пригадати право канонічне, говоряче, що сповідь, вінчанє, посвяченія і т. д., довершєні євєндованим священником є не важні, а нарід удаючи ся до євєндованого священника грїпнєть тяжким грїхом. Якож то грїха допускають ся люди утримуючі такого священника своїми колектами, відгадас кождий хотьби і як тупоумний. До згаданої slavnosci, а властиво говорячи буквами церковного права всенародної соблазни (згїршенія) причинив ся, як каже в дописи, оден законний рус. кат. священник.

Та справа поступку того духовного не належить до компетенції і оцінки моєї, бо я не компетентний судити. Його буде судити право церковне і церковна власть, до котрої виключно суд належить. Якаж була причина так великої похибки блуду згаданих 50 фамілій македунських угорських Русинів спитас ся кождий зацікавлений тим нечуваным випадком в історії гр. кат. церкви!? Богом а правдою кажучи глибокої причини не було, але коли ми видимо на власні очи довершений факт апостазії 50 родин, отже мусимо шукати за причиною якою-би она не була. Одно є певне, а то, що в апостазії македунських угорських 50 родин народ не є винен!! Доказом того є, що много родин навертає ся вже нині до своєї церкви, зрозумівши що їх немилосердно з цілю євїдомостію ошукано або иньшими словами, що надужито їх легковірности.

Отже банда брєхачів скаже хтось завинила тому шкандалови який став ся в MeAdoo! На око, на перший погляд так би ся здавало, в дійсности однакж така преміса (заключенє) булаби фальшива з різних причин, оть хотьби й з того боку, що в такім випадку темні індивідуа виходили би дуже впливовим елементом на народні маси, чого однакж сказати не можна. Правда, що згадані індивідуа робили, робять і будуть робили геростратову роботу на американській Русини, але они робять те саме, що на шахівниці робять лєвєчки (фігурки) де їх поставиш, там і стануть, а як їх поставиш, така буде і твоя гра в шахи. До того декотрі з тих фігурок суть живими бізнесменами і простими євїтєстами, котрі поза свою наживу, поза свою кишеню — бізнес, не видять і не відчувають якоїсь висшої ідеї, чогось шляхотнішого. Поза наживою не видять ті лєвєчки навіть рідного тата, рідної мами, не то своєю віру, церков, народність, патріотизм!! Таких то гар-

них євїтєстичних душ має на жаль угоруський македунський нарід більше, чим котрий иньший плеїз. Не буду ту говорити о најлєпєjšim на švecie dyplo-movanym dziako-učitelu як назвав його свого часу Petr Lesioka. До того індивідуа верну ся єще колись, если хв. редакция схоче почтїти мене своєю гостинностїю, а тепер зверну ся до другої фігурки знаної в Мекаду, під назвою „шалений Майк“ котрий і єст провідником і головним геритом десидентів в Мекаду. Хто знає кілька мітїнгів угорських Русинів „sohna!“ той Майк до своєї хати, в котрій має штор і сальон, той може легко обрахувати, кілько то випило ся у Майка євєчки, бутельок пива і сафту! Рік два такого євїтєлого бізнесу, який має Майк від двох років, так не найдете на его хижі (гавзі) обдвоженій по уха ані одного цента довгу!! А нарід, а будучність народа що скаже?! Народ, гадас Майк у своїй голові неч fras ulapi! ked by dajak pozbuє sa dlustva, odznaka zlaty medal od Sojedynenia už jest davno, biznes idze a vícej seo trebue jeho duša?! хибя другої хижі!! Але і тої і сїй подібних фігурок бізнесменів не булоби, если би не було, ще когось ученїшого, хитрїйшого, проворнїйшого над їх головами. То певно Жаткович, Угрин і комітет Гомстєтєських vodcov, погадас собі хтось з читачів. Гм, як би не те, що суть люди, що так гадають і приписують всяку вину тим креатурам з Гомстєду, вину деморалізації і кириїї на американській Русини, я би обійшов був коло того паскудєтва цілком незамітно, та і не дивив ся в той бік, бо то прецінь честь для них як о них пише ся в новинці, а сьце де, в „Свободі“!!

Але скажу коротко, що і они не досерли до того, щоби мати аж такий вплив на нарід і той бідний нарід загнати так скоро а так хитро у вовчу яму! Ні! сто разів скажу, що ні: Жатковичі Угрини, Майки, Шмїди і т. и. немалиби тої сили і того впливу на угоруський нарід, если би не мали над собою најлєпєjšych, најhorlivšych zachraniajučich karakter uhro-russkojho narodu v Ameryky vodcov на ганьбу гр. кат. церкви, руському народови, декотрих отців духовних.

От маш угро-руський народе жєрело всего лиха, от герої сумних подій на американській Русини „особенно в гр. кат. американській церкві, люди з науками і-то високими, особи стану духовного котрих задачею єсть „шедне убої научати вси язици учачи их блюєти (заховувати) всеє слико запо-вїдах Вам!“ люди ученики Христові з поклїканєм учити „вєєє слико заповїдах“ Іс. Христов, найвисший учитель. І як учать они того,

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"
Свєдївї масїтї вічо Вам не можуть, наколи Ви терпїте на Рєвматїзм Р І N І X P P L I E R і вильно атїривай єсьчас принєсе Вам пєлєкшу і у уне причїну болїзні. — В цївї бо 25 цєт. і 50 цєт. по вїлї другєторєх F. Ad. RICHTER & CO. 215 Pearl St. New York.
Поїр на охороншу марку „Котїцїя“!

чого вимагає від них Божественний Спаситель?! Де єсть у тих отців кротость, смиренность, любов, повздєржливїсть, гуманність?! Дивуете ся, що они ті душпастирі „акви волци в овечїй кожї“, влїзши до стада Христового до повинують ся своему верховному настоятелю, обчернюючи його потоком калюмнїй та пашквїлів, обливаючи, пощїжаючи свого і своєї церкви і народа Богом даного настоятеля в очах чужих і підкопуючи повалу його в очах народа коли они не повинують ся найвисшому настоятелю котрий їх поставив „акви свїчку на свїчнику“, щоби просьвідчували чеснотами Христового учєника!! Не дивуйте ся люди добрі а погляньте на Мекаду: там найдете оден не рїдкий оказ в гр. кат. американській церкві vodca uhro-russkojho narodu, котрий отворив вже не одному македунському Русинови з Угорщини заплещєні очі своїми науками, ділами, своїм житєм і послїдною „cerkovnoju slavnoscju“. Малисьте македонці 17 духовних на своїй парохїї, тож маєте спосібність пізнати теперїшнього, і я певний, що вже його пізнали, і я певний що вже жалустє свого кроку і я певний, що вже за богато Вам стало тої блуканнїи непевности, не принадлежноти до стада Христового, досить Вам посмїховиска, кпин, погорди і зневаги від других людей так своїх як і чужих, я певний, що Вам обридло все а передовсім Петри, Майки, Джанп, Френки і Акакії. Тож не вагуйте ся Вам, а як найкорше вертати ся до своєї ріднєнкої матери-церкви, котра Вас не то, що приїме з отвертими раменами і з палаючим любовію до Вас серцем, але що більше, утїшить ся радостію велику, що син її був умер і ожив, погїб і найшов ся. Майків, Петрів, Джанів, Френків ну і Акакія, най спасають свою душу як знають і хочуть, а Ви ідїть до своїх братів сестєр не Було за пізно. Не знає чоловік ні дня ні години своєї смєрти, а вмерти вірному синови гр. кат. церкви в невєрєтві єсть страшна річ.
Ваш бувший брат в Христі
Ем Грїнт.

АРТИСТ РІЗЬЯР
Євгеній Василенко
виконує усякі роботи
входячі в обсяг чєрнової штуки, як: 21-
ІКОНОСТАСИ
ВІВТАРІ
ПРЕСТОЛИ
БАЛЬДАХИНИ і т. д.
Золотить і малєє ікони
Усі роботи виконує добросовїсно
EUGENY VASYLENKO
337 W. 42nd St., Shenandoah, Pa.

